

VIATH

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΣΤΑ ΜΕΤΡΑ ΤΟΥ

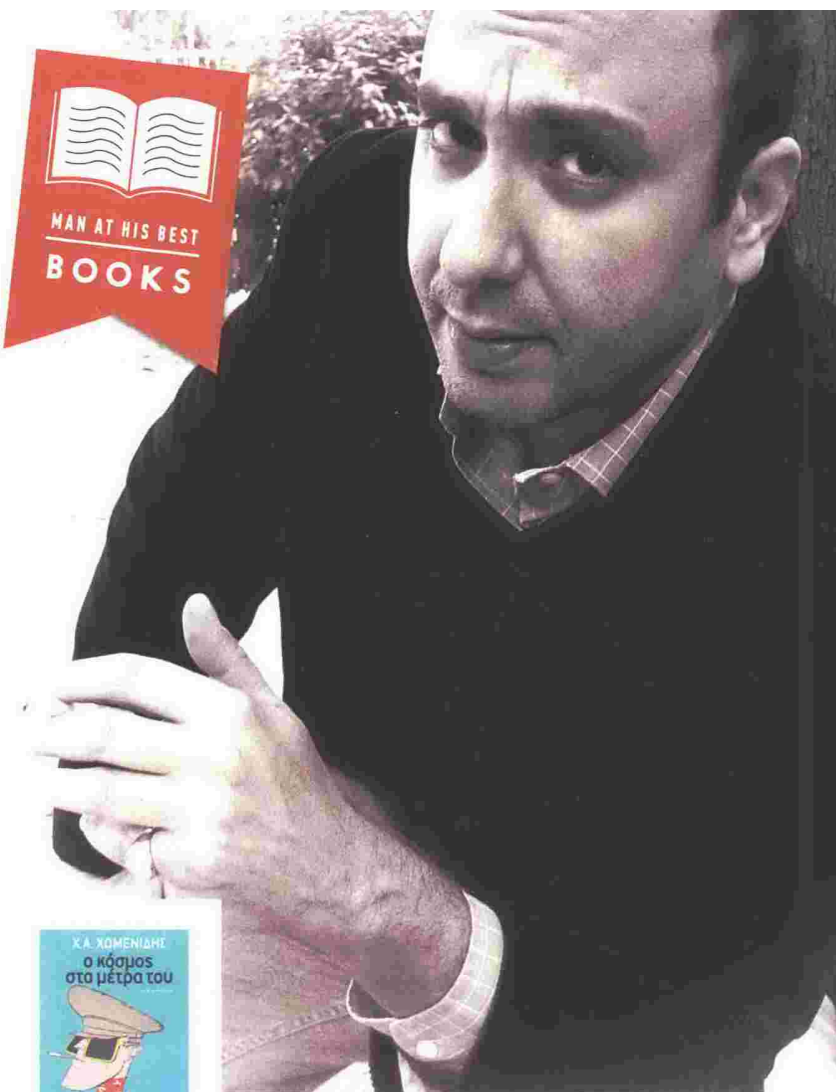
ΔΙΑΒΑΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΠΟΥ ΞΕΤΥΛΙΓΕΤΑΙ ΣΤΟ ΝΕΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ ΧΩΜΕΝΙΔΗ, ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΕΙΣ ΟΤΙ ΑΥΤΟ ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ ΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΙΟ ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ.

ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΡΙΛΕΛΛΑ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

Αθήνα 1982. Ο Μάρκος Σιμώτας, τριαντάρης δικηγόρος, ολίγον τεμπέλης, πότης και γυναικάς, γιος εκτελεσθέντος ήρωα της Εθνικής Αντίστασης, τοποθετείται με απόφαση του Ανδρέα Παπανδρέου κυβερνήτης στον Άγιο, τη μοναδική ελληνική αποικία στον κόσμο, ένα μικρό νησάκι στον Ατλαντικό Ωκεανό «δωράκι» του προέδρου Λίνκολν προς την Ελλάδα ως ένδειξη ευγνωμοσύνης για τη συμμετοχή ενός τάγματος Μανιατών στον Αμερικανικό Εμφύλιο. Εκεί η ζωή του ανέμελου Μάρκου αλλάζει για πάντα. Παρασύρεται από το μεθύσι της εξουσίας, γίνεται πατέρας και ζει το μεγαλύτερο επιπάτη: το χαμό ενός παιδιού. Ο Άγιος αποτελεί μια παράλληλη Ελλάδα, μια μικρογραφία της «μπτέρας πατρίδας». Στο βάθος, όμως, ο Χωμενίδης διηγείται τη σπαρακτική περιπέτεια ενός άντρα που πίστεψε ότι μπορεί να φέρει τον κόσμο στα μέτρα του και τελικά την πάτησε.

Είναι γνωστό ότι οι μεγάλοι κραδασμοί της ζωής μπορούν να λειτουργήσουν ως πηγές έμπνευσης. Το 2009 σε μια συνέντευξή σας στα Νέα μιλήσατε για το χαμό του παιδιού σας, ενός μωρού ολίγων μηνών, ένα χρόνο πριν. Ο ήρωάς σας Μάρκος Σιμώτας βιώνει ακριβώς το ίδιο.
Ο ευγενέστερος και πιο δημιουργικός τρόπος για να λύνω ή, τέλος πάντων, για να αντιμετωπίζω τα προβλήματα είναι η τέχνη μου. Έτσι ανέχομαι και αντέχω τη ζωή. Προφανώς όλο αυτό που συνέβη τότε κάπως θα το έγραφα. Ξεκίνησα ένα χρόνο μετά, αν και όλοι μου έλεγαν να αφήσω το χρόνο να περάσει μέχρι να κατακαθίσει. Αλλά εγώ δεν μπορούσα. Ένωθα την υποχρέωση να το κάνω.

Επήλθε η κάθαρση;
Ναι, έκλεισε ένα κεφάλαιο της ζωής μου. Αισθάνομαι ότι έβαλα τα πράγματα στη θέση τους χωρίς να αποφυγώ τις ευθύνες μου. Τις επωμιστκα όλες. Τους ενοχοποίησα και τους αθώωσα όλους. Νομίζω ότι ήμουν αρκετά δίκαιος. Η ζωή προχωράει και σου φέρνει άλλα πράγματα που σε παρασέρνουν. Δεν ξέρω αν η αυθεντικότητα ενός βιβλίου, δηλαδή όταν υπάρχει ένα βίωμα από πίσω, βοηθάει ώστε η ιστορία να γίνεται ακόμα πιο έντονη και να σου πω την αλήθεια, δε με ενδιαφέρει κιόλας. Ο *Κόσμος στα μέτρα του* μου πήρε 2-2,5 χρόνια για να τον γράψω. Το 2008 έλασε το γιο του και ο Ζεράρ Ντεπαρ-

Ο *Κόσμος στα μέτρα του* κυκλοφορεί το Μάρτιο από τις εκδόσεις Πατάκη

ντιέ, αλλά τον βλέπεις, συνεχίζει να ζει. Μόνο η καρδούλα του ξέρει πώς νιώθει. Ασχολείται με αμπελώνες, κατοικιές μέσα σε αεροπλάνα, γυρίζει ταινίες. Τελικά,

ο μόνος που την πατάει οριστικά είναι αυτός που πεθαίνει.

Οι άντρες γίνονται ευκολότερα έρμαια της εξουσίας;

Το πρόβλημα σε σύγκριση με τη γυναίκα είναι ότι ο άντρας έχει περισσότερους περιπασιμούς. Δε θέλει και δεν μπορεί να κάνει μόνο ένα πράγμα. Υπάρχει μια ολόκληρη κατηγορία αρσενικών που αισθάνονται μονίμως ότι βρίσκονται σε μια σκηνή θεάτρου όπου δίνουν μια παράσταση και όπως γοντεύουν τη γυναίκα που

τους συγκινεί, έτσι πρέπει να γοντεύσουν και τις καρέκλες που κάθονται. Νομίζουμε πως γι' αυτά μας τα ανδραγαθήματα οι γυναίκες μάς καμαρώνουν και μας θαυμάζουν. Θέλουμε να είμαστε οι ήρωές σας. Κάποιες φορές όμως, όπως στην περίπτωση του Μάρκου και της γυναίκας που τον ενδιαφέρει, η εγκατάλειψη της εξουσίας. Να πάει σπίτι του και να ακρωτηριάσει το κομμάτι εκείνο του εαυτού του που θέλει να αποθεώνεται από τους άλλους. Πολλοί λίγοι άντρες το κάνουν αυτό. Εγώ δεν μπορώ.

Είναι θέμα φιλοδοξίας;
Η εξουσία υπό την έννοια της δυνατότητας να κάνεις πράγματα τα οποία επηρεάζουν τη ζωή του άλλου είναι ερεθιστική.

PHOTO: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

Η άσκηση της εξουσίας όμως είναι κάτι πάρα πολύ δύσκολο. Πρέπει να είσαι πολύ προσπλωμένος. Συνήθως εξουσιάζουν αυτοί που δε φαίνονται, οι γραμματείς και οι φαρισαίοι. Αυτό το βλέπεις όταν μπαίνεις σε ένα πολιτικό κόμμα. Θεωρείς πως, επειδή έχεις ωραίες απόψεις και ωραίο λόγο, εσύ και οι υπόλοιποι όμοιοί σου θα καθορίσετε το πράγμα. Στην πραγματικότητα, η εξουσία ανήκει σε όποιον ασχολείται μαζί της μέρα νύχτα. Ο Κώστας Σημίτης –καλός, κακός πρωθυπουργός, δεν έχει σημασία πώς τον κρίνεις– ήταν πάντα εκεί, σημείωνε τα πάντα σε ένα μπλοκάκι, δεν τον απασχολούσε τίποτε άλλο. Ο Μάρκος όμως ήταν τεμπέλης, όπως και πολλοί Έλληνες πολιτικοί.

Δηλαδή, εν ολίγοις, η Ελλάδα υστερεί σε πολιτικούς που θέλουν να εξουσιάσουν πραγματικά;

Τους εντυπωσιάζει πολύ η ιδέα και τα παράπλευρα οφέλη, όχι το παιχνίδι, οι υποχρεώσεις, τα βάρη της εξουσίας. Η καθημερινότητα του να ασκείς διοίκηση είναι πάρα πολύ βαριά και βαρετή, εκτός κι αν έχεις νεύρωση μ' αυτό. Όταν είσαι στην εξουσία, δεν μπορεί να σε ενδιαφέρει, π.χ., να γαμάς.

Τοποθετείτε την ιστορία στις αρχές του '80, στην Ελλάδα του Ανδρέα Παπανδρέου. Γιατί;

Γιατί αυτή η εποχή, όπως τη θυμάμαι εγώ, που ήμουν 15 χρονών τότε, προσπαθούσε να σε πείσει ότι ο κόσμος μπορεί να έρθει στα μέτρα σου. Το μήνυμα που περνούσε από παντού ειδικά στην Ελλάδα είναι ότι η πραγματικότητα επιτέλους είναι φτιαγμένη από πλαστέλινη και τώρα περισσότερο από ποτέ μπορούμε να της δώσουμε το σχήμα που γουστάρουμε. Αυτό ακριβώς πληρώνουμε τώρα, το γεγονός ότι τότε ήταν μια κατάσταση «πες το κι έγινε» και όντως γινόταν. Η κορυφαία απόδειξη ήταν οι Ολυμπιακοί Αγώνες, το τελευταίο τεράστιο πυροτέχνημα μιας σειράς από μικρότερα πυροτέχνηματα. «Πες το κι έγινε, θα γίνω ιδιοκτήτης δύο αυτοκινήτων, θα πάρω εξοχικό, θα βάλω και πισίνα, λες και είχα και στο χωριό. Και μετά θα γίνω

βουλευτής, μπορεί και υπουργός. Γιατί όχι δηλαδή; Πιο έξυπνοι είναι οι άλλοι;». Μια ολόκληρη –ίσως και παραπάνω– γενιά ανθρώπων οι οποίοι συνήθισαν ότι οι επιθυμίες τους θα έχουν κιόλας επιτευχθεί πριν τους βασανίσουν ή πριν καν εκδηλωθούν.

Ας μη χάνουμε χρόνο, λοιπόν, γιατί ο κόσμος δεν έρχεται στα μέτρα μας, σωστά;

Ναι, αλλά δεν είναι εύκολο να σταματήσουμε την προσπάθεια. Είναι μέσα στην ανθρώπινη φύση και ίσως έτσι πρέπει. Κακά τα ψέματα, είναι εκείνοι που μας γοητεύουν, είναι οι άνθρωποι που το επιχειρούν και όχι αυτοί που απλά πηγαίνουν με το ρεύμα. Υπάρχει ο κίνδυνος της συντριβής, αλλά μερικές φορές αξίζει τον κόπο.

Εσείς πέσατε σ' αυτή τη λούμπα;

Ναι, πολύ. Το βιβλίο αυτό είναι εξίσου βιωματικό σε ό,τι αφορά έναν προβληματισμό ο οποίος με διακατείχε στο παρελθόν, αλλά και ως ένα σημείο και σήμερα, δηλαδή αν δικαιούσαι τελικά να φέρεις τον κόσμο στα μέτρα σου. Προσωπικά τα πήγα πολύ καλά από μικρός με τους δικούς μου όρους επειδή ο κόσμος διάβαζε τα βιβλία μου. Από την άλλη, τα τελευταία 30 χρόνια ήταν πολύ εύκολο να ξεκαβαλήσεις τη συγγραφική ιδιότητα και να γίνεις κάτι πιο άνετο και προσοδοφόρο, π.χ. παρουσιαστής, ή να βγαίνεις στις τηλεοράσεις και να παριστάνεις τον πνευματικό άνθρωπο. Εγώ αυτά τα πράγματα δεν τα έκανα και γι' αυτό είμαι περήφανος. Προσωπικά δεν είμαι συγγραφέας και κατά βάθος κάτι άλλο. Είμαι αυτό που θέλω να είμαι. Αυτή είναι η χαρά μου, το στοίχημά μου, ο στίβος μου. Εκεί δίνομαι. What you see is what you get.

Τα εθνικά εμβλήματα του Αγίου είναι τα τραγούδια του Μανώλη Χιώτη. Περίεργο ακούγεται...

Σκέψου πόσο ευλογημένη θα ήταν μια κοινωνία που θα είχε ως σημείο αναφοράς τον Μανώλη Χιώτη, πόσο ωραία θα ηκούσε το *Ηλιοβασιλέματα* σαν εμβληματικό. Σε ένα τέτοιο νησί, μακρινό, εξωτικό και ελληνικό, το ιδανικό soundtrack θα ήταν τα μάμπο του Χιώτη, ο οποίος ήταν ένας μεγάλος λαϊκός συνθέτης που πρώτος πειραματίστηκε με τετράχορδο μπουζούκι και τους δυτικούς ρυθμούς. Πιστεύω ότι θα άρεσε και στον ίδιο τον Χιώτη.

Πιθανότατα, αλλά δε θα το μάθουμε ποτέ. Αντ' αυτού, γιατί δεν το στέλνετε στη Μαίρη Λίνα;

Δεν το είχα σκεφτεί [γέλια]. Τώρα που το λες, δεν είναι καθόλου κακή ιδέα. Μπορεί και να το κάνω!